

Број/Број: 01/2-50-3-2-18/12

01,02,03,03,/11-05-1-94/12

Сарајево/Sarajevo, 3. 5. 2012.

ZABILJEŠKA

sa sastanka članova Povjerenstva za vanjske poslove Zastupničkog doma PSBiH s izaslanstvom Skupine prijateljstva Parlamenta Njemačke (Bundestaga) s PSBiH

Sastanak sa izaslanstvom Skupine prijateljstva Bundestaga s PSBiH održan je 3. 5. 2012. godine. U ime Povjerenstva za vanjske poslove, sastanku su bili nazočni: predsjedatelj Povjerenstva za vanjske poslove Mirza Kušljugić, drugi zamjenik predsjedatelja Zvonko Jurišić i Mladen Ivanković Lijanović. U izaslanstvu Skupine prijateljstva Bundestaga s PSBiH bili su: Marieluise Beck, Thomas Nord, Gerold Reichenbach, Steffen-Claudio Lemme, Ewald Schurer i Eva Mehlich. Iz Veleposlanstva SR Njemačke u BiH sastanku su bile nazočne Nj.E. Ulrike Knotz, veleposlanica SR Njemačke u BiH, i Christiana Markert, zamjenica veleposlanice.

Mirza Kušljugić na početku je pozdravio izaslanstvo Skupine prijateljstva Bundestaga, poželio im dobrodošlicu u ime Povjerenstva za vanjske poslove Zastupničkog doma PSBiH i izrazio očekivanje da će izaslanstvo Skupine prijateljstva Bundestaga imati priliku dobiti dovoljno informacija o stanju u Bosni i Hercegovini. U ime Povjerenstva za vanjske poslove, ponovio je da su prioriteta Bosne i Hercegovine euro-atlantske integracije, regionalna suradnja i ekonomska diplomacija. Istaknuo je kako nije potrebno ponavljati da SR Njemačka u svim od nabrojanih prioriteta zauzima i te kako važno mjesto i jedan je od ključnih partnera na željenome putu Bosne i Hercegovine u konačnom prevladavanju političkih problema i ekonomskom oporavku koji je nužan preduvjet za stabilizaciju. U vezi s tim je Povjerenstvo spremno i voljno surađivati s odgovarajućim tijelima Parlamenta SR Njemačke i suradnju započetu prije 20 godina, kada je BiH bilo najteže, nastaviti u nekom novom smjeru koji podrazumijeva normalnije stanje. Mirza Kušljugić predstavio je Zvonka Jurišića, drugoga zamjenika predsjedatelja, Mladena Ivankovića Lijanovića, člana Povjerenstva, i Merdžanu Iglicu, tajnicu Povjerenstva, te dao riječ Marieluise Beck.

Marieluise Beck, koja je predvodila izaslanstvo Skupine prijateljstva Bundestaga s BiH, predstavila je ostale članove izaslanstva i kazala da je Skupina prijateljstva Bundestaga s BiH zapravo bh. lobi. Kazala je da je izaslanstvo Skupine prijateljstva u proteklih nekoliko sati na sastancima koje je imala razgovaralo o tome što je to što dijeli Bosnu i Hercegovinu i dodala da se takve stvari ne smiju skrivati. Postavila je pitanje članovima Povjerenstva prevladava li u Povjerenstvu za vanjske poslove zajednički stav o onome što Povjerenstvo zastupa i je li to ustvari poruka vanjske politike, bez obzira na to tko u kojem entitetu živi i kojem narodu pripada?

Mirza Kušljugić kazao je da su prioriteta vanjske politike bili osnova prilikom formiranja većine u Vijeću ministara BiH, što znači da većina, a u nekim pitanjima i cjelokupni parlament, dijeli ta opredjeljenja za euro-atlantske integracije i regionalnu suradnju. Prema njegovu mišljenju, u Parlamentarnoj skupštini BiH nema parlamentarca koji bi eksplicitno rekao da Bosna i Hercegovina ne treba pristupiti europskim integracijama ili Europskoj uniji. Dodao je da se u BiH ne slažemo oko toga kako ustrojena Bosna i Hercegovina treba postati

članicom Europske unije. Otvoreno je kazao da je ovih dana vrlo aktualna rasprava i problemi koje imamo glede programiranja IPA fondova, da ovih dana čujemo kako je Bosna i Hercegovina državna zajednica, kao što je bila državna zajednica Srbije i Crne Gore, a ne država, i da na tom konceptu treba programirati i suradnju s Europskom unijom, što znači da entiteti trebaju odvojeno programirati projekte i pregovarati s Bruxellesom o pomoći, te čak imati i ekskluzivno pravo odobravanja projekata koji se po prirodi stvari, po *aquisu*, nekih 30% provode i rješavaju na razini Bosne i Hercegovine.

Marieluise Beck upitala je tko zapravo zagovara takav koncept i kakav je stav Federacije BiH po tom pitanju?

Mirza Kušljugić odgovorio je da takav koncept izravno zagovara Vlada Republike Srpske. Iznio je stav Federacije BiH da je to već dogovoreno u postojećem konceptu koordinacije kao mehanizam. Ako želimo mijenjati taj mehanizam, onda trebamo raspravljati o tome kako ga promijeniti, jer je mehanizam koordinacije između države i dva entiteta već dogovoren. Dodao je da želi biti potpuno jasan i da se oko 70% pravne stečevine EU provodi na entitetskoj razini, ali se po važećem ustavu barem 30% provedbe i koordinacija odvija na razini države Bosne i Hercegovine. Svaki program i projekt, prije nego što počne negova provedba, podložan je odobravanju u Povjerenstvu za vanjske poslove. No, povremeno imamo stvaranje novih realnosti te je moguće da BiH ove godine neće uspjeti do roka u lipnju pripremiti prijedlog projekata za IPA fondove za 2009. godinu, pa ćemo ponovno dospjeti u probleme s Europskom komisijom. Mirza Kušljugić također je istaknuo postojanje određene tendencije tehnokratskog pristupa predstavnika Europske komisije, a to je inzistiranje na kompromisima koji nemaju uporišta u ustavu i zakonu ili pak prihvaćanju nekih termina, kao što se prvi puta u službenoj komunikaciji Europske komisije pojavio termin *državna zajednica Bosne i Hercegovine*. Dodao je kako je to političko pitanje i o njemu se treba raspravljati na političkim forumima.

Gđa Ulrike Knotz, veleposlanica SR Njemačke u BiH, kazala je kako isključuje da je netko među odgovornima u Europskoj komisiji uporabio termin *državna zajednica Bosne i Hercegovine*. Ona smatra da su odgovorni ljudi u Europskoj komisiji svjesni političkog značaja koji imaju IPA programi, te da se ovdje ne radi samo o tehničkom nego i o političkom pitanju.

Ewald Schurer, član izaslanstva, kazao je da je u današnjim razgovorima s g. Renzom Daviddijem, zamjenikom voditelja Europske geodegacije u BiH, g. Daviddi tvrdio upravo suprotno, tj. kako je preduvjet za bilo kakvu vrstu razgovora o europskim integracijama da imamo jasnog partnera i sugovornika, a to je jedna država, ne njezina dva dijela nego jedna država.

Mirza Kušljugić izrazio je zadovoljstvo ovim odgovorom i dodao kako se te informacije mogu provjeriti, te da 7. lipnja nije daleko i BiH mora dostaviti projekte za IPA fondove. Ono što je bitno za Bosnu i Hercegovinu su signali koji dolaze u retorici iz Bruxellesa i Berlina, kazao je g. Kušljugić i dodao da smo mi s posebnim zadovoljstvom primili informaciju o posjetu Skupine prijateljstva Bundestaga. Prema njegovu mišljenju, i na ovoj razini trebamo imati komunikaciju jer u izvjesnoj mjeri parlamentarci, i vladajuća većina i oporba, slobodnije razgovaraju o osjetljivim političkim pitanjima, o kojima vlade ili ne mogu ili imaju drukčiji okvir kada o tome razgovaraju.

Marieluise Beck kazala je da iz ovih riječi može razaznati izvjesnu uznemirenost vezanu uz pitanje koliko je ustvari čvrsta zapadna zajednica u svome stavu o održivosti Bosne i Hercegovine. Podsjetila je na posjet savezne kancelarke Angele Merkel Beogradu prije otprilike tri mjeseca, kada je ona na jasno prenijela poruku da se Beograd mora pomiriti s tim da je Kosovo izgubljeno, što ne znači da Kosovo mora biti priznato. No, to je jasno značilo da neće doći do novih pomijeranja granica. Gđa Beck je kazala kako je g. Kušljugić u pravu kada smatra da se u Njemačkoj u javnim raspravama postavlja pitanje koliko je doista

egzistentna Bosna i Hercegovina. Međutim, u Njemačkoj i u njemačkom parlamentu posve je jasno da bi bilo kakva promjena granica ovdje značila novi sukob.

Mirza Kušljugić na to je kazao kako nije mislio na teritorijalni preustroj, već je govorio o objektivnom kapacitetu institucija BiH potrebnom za funkcioniranje. Bosna i Hercegovina nikako ne može uspostaviti tu razinu supsidijarnosti da ima točno definiranu vertikalnu odgovornost i ovlasti između kantona, entiteta i države BiH, kazao je g. Kušljugić i dodao da stranka kojoj pripada i kolege koje su tu iz drugih stranaka, a koje čine zajedničku platformu, misle kako je najprioritetnije da Bosna i Hercegovina odlučno krene prema euro-atlantskim integracijama. Stoga mislimo da su ti prioriteti i stavljanje diplomacije u funkciju ekonomskog oporavka zemlje pravi prioriteti Bosne i Hercegovine. To je ustvari program koji Povjerenstvo planira realizirati, kazao je Mirza Kušljugić.

Mladen Ivanković Lijanović uključio se u raspravu ustvrdivši da je u Bosni i Hercegovini na snazi protektorat, jer imamo visokog predstavnika, a Bosna i Hercegovina još nije sposobna biti država. Prošlo je šest godina od tzv. Travanjskog paketa, pri čemu je BiH trebala dobiti kapacitet države, no, na žalost, domaći političari nisu smogli snage da to učine. Visoki predstavnik, koji nam je trebao pomoći da to učinimo, nije odigrao svoju ulogu i sada šest godina imamo *status quo*. G. Lijanović nastojao je to slikovito opisati, uspoređujući BiH s umjetnikom koji hoće naslikati sliku. On najprije treba imati okvir. Isto tako, da bi se izgradilo jedno društvo, potrebni su okviri kako bi se stvarala slika toga društva, a na žalost mi se šest godina ne možemo dogovoriti oko tog okvira i nemamo pomaka u radu na toj slici. Još je dodao da je član Povjerenstva za provođenje presude u predmetu *Sejdić i Finci protiv BiH*, pri čemu rad na tome traje tri-četiri godine i može još toliko potrajati, a mi se nećemo dogovoriti i to treba biti jasno. Stojeći u mjestu, pored međunarodne zajednice koja nam govori da želi Bosnu i Hercegovinu, a istodobno govori da će prihvatiti sve što se strane u BiH dogovore, ne čineći ništa da nam pomogne u pitanjima oko kojih se ne možemo dogovoriti, mi propadamo i za deset-petnaest godina možemo imati disoluciju Bosne i Hercegovine, kazao je Mladen Ivanković Lijanović. Istaknuo je kako BiH treba visoki predstavnik za pomoć u izradi okvira kako bismo mogli praviti sliku unutar tog okvira.

Marieluise Beck kazala je da u Njemačkoj postoje dvije različite filozofije u vanjskoj politici. Prva je da je nakon petnaest godina doista krajnje vrijeme da se prema BiH ne ponašamo kao maloljetniku i da se odgovornost jednostavno mora vratiti onima koji i jesu odgovorni, jer će se inače ti odgovorni smjestiti u svoje fotelje i reći: "Zašto bismo mi odgovarali kada nitko od nas ne traži odgovornost". Bila je to filozofija i Christiana Schwarz-Schillinga, koji je zastupao tezu da ovu zemlju ne treba promatrati kao protektorat. Druga filozofija utemeljena je na mišljenju da je i međunarodna zajednica odgovorna za Daytonski sporazum koji nije funkcionalan, te bi trebalo mnogo odlučnije postupati i donositi odluke u korist Bosne i Hercegovine. Međutim, u međunarodnoj zajednici više nema snaga za to. Dakle, trenutačno najrealističnija i jedina ponuda na tržištu je ta da Europska unija, sa svojim instrumentima koje ima na raspolaganju za Bosnu i Hercegovinu, stavi na stol te instrumente i pomagala te tako povuče Bosnu i Hercegovinu sa sobom u smjeru Europske unije. Možda je istina veoma gorka kada vidite da je stvarnost uvelike ograničena. Ako to promatrate sa stajališta ravnopravnosti, tko je odgovoran za blokadu i u kojem pogledu, ali to je zbilja s kojom se i njemački parlamentarci suočavaju, kazala je gđa Marieluise Beck.

Ewald Schurer upitao je remeti li visoki predstavnik na izvjesni način svijest šest političkih stranaka koje imaju moć u svojim rukama vezano uz napredovanje zemlje k Europskoj uniji.

Mirza Kušljugić odgovorio je da je visoki predstavnik zadnja kočnica koja je još uvijek potrebna ovoj zemlji, te nije čuo da je visoki predstavnik u zadnjih šest mjeseci išta uradio. Istaknuo je kako ponuda Europske unije da povuče Bosnu i Hercegovinu u smjeru EU nije loša ponuda, a BiH će biti na granici Europske unije od srpnja iduće godine, kada Hrvatska postane njezina članica. Bilo je najavljavano da će novi posebni predstavnik Europske unije

biti nova snaga koja će gurati BiH prema EU, no to se nije dogodilo i to treba reći, kazao je Mirza Kušljugić. Odgovor je vrlo jednostavan - šestorki nitko ne smeta. Također je kazao da, u načelu, to nije koalicija u pravom smislu riječi, nego skup stranaka koje su se okupile oko jednog minimalnog zajedničkog stava kako bi jednostavno deblokirale proces. Nije to neka koherentna politička koalicija, te se povremeno i sve češće može očekivati da ta koalicija ima problema, kao što ih sada ima s usvajanjem proračuna, zaključio je g. Kušljugić.

Za riječ se javio **Zvonko Jurišić** i kazao da je u našoj zemlji prisutna filozofija daytonske Bosne i Hercegovine i da mi imamo današnju BiH koja ni u kojem slučaju nije želja njezinih naroda i građana. Zbog toga Ustav BiH iz 1995. godine, koji je proizvod međunarodne zajednice, sadrži diskriminirajuće odredbe pa danas imamo problem "Sejdić i Finci" i tko god bi tužio BiH, dobio bi je na Sudu pravde u Strasbourgu, ustvrdio je g. Jurišić.

Dodao je da u Bosni i Hercegovini imamo i diskriminaciju prema narodima BiH, te da on kao pripadnik hrvatskoga naroda ili pak netko iz bošnjačkoga naroda u slučaju da živi na prostorima Republike Srpske ne bi mogao biti kandidat niti za Dom naroda niti za člana Predsjedništva BiH. Pripadnici srpskoga naroda koji žive na prostoru Federacije BiH isto tako ne mogu biti kandidati, dok pripadnici nacionalnih manjina, bez obzira na to gdje žive u BiH, također ne mogu biti kandidati. Stoga i imamo ovaj problem s presudom u predmetu "Sejdić i Finci protiv BiH". To je krupan problem i ako tome dodamo još da su 2000. i 2001. godine doneseni ustavni amandmani o konstitutivnosti naroda na prostoru cijele Bosne i Hercegovine, za koje je garant trebao biti visoki predstavnik, odluka Ustavnog suda i visokog predstavnika nije provedena, što dodatno otežava situaciju, kazao je Zvonko Jurišić. Istaknuo je da je visoki predstavnik trebao biti garancija provedbe svih aneksa Daytonskog mirovnog sporazuma, a najbitniji Aneks 7. uopće nije proveden, jer nije bilo povratka i međunarodna zajednica priznala je etnički očišćenu Republiku Srpsku u koju se nije vratilo preko 400.000 Hrvata i Bošnjaka. Da se to dogodilo, danas u Parlamentarnoj skupštini BiH ne bi bio problem entitetsko glasovanje koje koči procese euro-atlantskih integracija, zaključio je Zvonko Jurišić.

Marieluise Beck na kraju je kazala kako očekuje da će iduće godine doći bolje vijesti iz Bosne i Hercegovine.

Mirza Kušljugić izrazio je nadu da će se bolje vijesti čuti već ove godine. Zahvalio je izaslanstvu Skupine prijateljstva Bundestaga, a osobito gđi Beck na kontinuiranom zanimanju i pomoći BiH, poželjevši im ugodan nastavak posjeta.

TAJNICA POVJERENSTVA

Merdžana Iglica

Dostavljeno:

- članovima Povjerenstva za vanjske poslove Zastupničkog doma PSBiH
- članovima Povjerenstva za vanjsku i trgovinsku politiku, carine, promet i veze Doma naroda PSBiH
- Ministarstvu vanjskih poslova BiH
- a/a